

دارای گواهینامه درجه یک عالی اعتبار بخشی ملی و

استاندارد ایزو ۹۰۰۱ در مدیریت کیفیت

آموزش به بیمار آشنایی با افت قند خون نوزاد

تنظیم و هماهنگی : واحد بهبود کیفیت، آموزش و پژوهش

بیمارستان امام حسین (ع)

مشهد مقدس، خیابان شهید مفتاح، خیابان وحید، وحید ۳

تلفن : ۳۲۷۸۷۰۰۱

مراجعه کننده ی گرامی در صورت بروز هر گونه سوال و ابهام در رابطه با آموزش ها می توانید با شماره تلفن های ۳۷۰۳۲۷۸۸ و ۳۲۷۸۷۶۶۵ " کلینیک پرستاری آموزش سلامت " تماس بگیرید. کارشناسان ما در این کلینیک روزهای اداری از ساعت ۷:۰۰ تا ۱۳:۰۰ پاسخگوی شما می باشند.

شماره بازنگری: ۲

شماره سند: ۷۵۳۰ ف

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۲/۰۱/۱۵ تاریخ آخرین ابلاغ: ۱۴۰۲/۰۱/۱۷

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۴/۰۱

نشانه های کافی بودن شیر مادر:

- تعداد دفعات ادرار نوزاد که ۶ بار یا بیشتر در ۲۴ ساعت است.
- ۳ تا ۸ بار اجابت مزاج در طی ۲۴ ساعت
- افزایش وزن ماهیانه نوزاد (البته نگران نباشید، برخی نوزادان در روزهای اول تولد وزن از دست می دهند که پس از ۲ هفته به وزن هنگام تولد می رسند).

مراجعه کننده ی گرامی در صورت نیاز می توانید سایر مطالب آموزشی مورد نیاز خود را از طریق اسکن کد QR و یا ورود به لینک زیر مشاهده نمایید.

<https://imhh.ir/download/pamflet/hypoglycemia/>

منابع:

- medlineplus.gov/ ۲۰۲۲

درمان:

از آنجایی که این علائم بالینی علل مختلفی می تواند داشته باشد لازم است سطح گلوکز (قند خون) اندازه گیری شود و مشخص شود که آیا با ترشح گلوکز به مقدار کافی و رساندن آن به میزان طبیعی این علائم از بین می روند یا خیر.

پس از تولد در بیمارستان بنا به شرایط مادر و نوزاد و دستور پزشک، پرستار قند خون نوزاد شما را اندازه گیری می کند.

این کنترل قند خون ممکن است چندین بار برای نوزاد شما انجام شود. نگران نباشید، با این کار وضعیت نوزاد شما مرتباً پایش می شود.

مادر گرامی، اگر شما یا نوزادتان هر کدام از شرایطی که نوزاد را مستعد افت قند خون می کند، دارید، حتما در شیردهی به نوزاد توجه ویژه داشته و مرتباً نوزاد را شیردهی کنید.

با شیردهی تمام نیازهای غذایی نوزاد را تامین کرده و از افت قندخون او جلوگیری می کنید.

ترکیب شیر مادر روز به روز و ماه به ماه و تغذیه به تغذیه فرق می کند و بر اساس نیاز شیرخوار تنظیم می شود.

مادر گرامی به یاد داشته باشید:

"شیردهی مناسب یک اصل مهم در پیشگیری از کاهش قند خون نوزاد است."

اما بسیاری از مادران همیشه نگران کم و ناکافی بودن شیر خود هستند، مادر گرامی برای افزایش شیر، شیرخوار را نزد خود نگه دارید، او را مشاهده نموده، بوی او را حس کرده و او را لمس کنید. احساس خوب و اطمینان به اینکه شیر مادر بهترین غذا برای شیرخوارست، می تواند به شما در شیردهی موفق کمک می کند. در صورت شک به عدم کفایت شیر مادر، می توانید از پزشک و یا ماما راهنمایی بگیرید.

مادر گرمی، پمفلت زیر حاوی نکات آموزشی عمومی در رابطه با شرایط نوزاد شما می‌باشد. لطفا مطالب را مطالعه نموده و در صورت داشتن ابهام، سوالات خود را از پزشک و پرستار بپرسید.

هایپوگلیسمی (افت قندخون) چیست؟

بدن از قند (گلوکز) برای تامین انرژی استفاده می‌کند. کاهش میزان قند (گلوکز) در خون یا به عبارتی در نوزادان سطح گلوکز خون کمتر از ۳۰ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر در ۲۴ ساعت اول و کمتر از ۴۵ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر پس از آن به منزله افت قند خون است. تقریباً از هر ۱۰۰۰ تولد ۲ نوزاد دچار افت قند خون (هایپوگلیسمی) می‌شوند.

آیا مهم است مادر علائم افت قند خون را بداند؟

مادران گرمی باید به علائم افت قند خون در نوزاد دقت و توجه کافی را داشته باشید زیرا افت قند خون به صورت تکراری حتی می‌تواند باعث صدمه مغزی نوزاد شود.

چه نوزادانی بیشتر مستعد این حالت هستند :

- نوزادانی که مادر دیابتی دارند.
- سن کم نوزاد ممکن است باعث ذخیره کم گلوکز گردد.
- نوزادان نارس، به خصوص آنهایی که وزن کمی دارند به علت عملکرد کبد نارسشان، ذخیره گلوکز کمی دارند، پس به سرعت دچار کاهش قندخون (گلوکز) می‌شوند.

قند خون این نوزادان لازم است در عرض یک ساعت پس از تولد کنترل شده و بعد از آن هر یک تا دو ساعت، برای ۶-۸ ساعت اول و سپس تا پایان ۲۴ ساعت اول هر ۶ ساعت این کار انجام شود.

چرا قند خون نوزادم کاهش می‌یابد؟

دلایل کاهش قندخون متفاوت است اما از علل آن می‌توان موارد زیر را نام برد:

- تغذیه ناکافی مادر در دوران بارداری
- وجود انسولین مازاد تولید شده در بدن یک مادر دیابتی
- بیماری شدید خونی در نوزاد (همولیتیک ناسازگاری خون مادر یا جنین)
- نقص های زایمانی
- بیماری متابولیک مادرزادی
- آسیفکسی نوزاد
- سرمای زیاد
- بیماری کبد در نوزاد

علائم :

شروع علائم از چند ساعت تا یک هفته بعد از تولد تغییر می‌کند.

علائم به ترتیب شیوع عبارت است از :

- لرزش
 - رنگ پریدگی ناگهانی
 - کبود شدن مکرر
 - تشنج
 - گریه ضعیف
 - افزایش ضربان قلب
 - سستی یا بی حالی
 - خوب شیر نخوردن
 - حرکات چرخشی چشم
 - عرق کردن مداوم
 - کاهش دمای بدن
 - قطع تنفس
 - و نارسایی و ایست قلبی
- که در صورت بروز هرکدام از علائم زیر فوراً باید به بیمارستان و یا پزشک معالج مراجعه کنید.

